

21.88x34.33	31	34	עמוד	כותרת	01/05/2013	36784444-0
אורי גולדמן עורך די - 165180						

טכנולוגי

גברת כהן וביטקוין פעילות המטבע הווירטואלי בישראל

1 מיליון שקל בשבוע נפח הפעילות של אתר המרת ביטקוין הגדול בישראל	28 עסקים שונים מקבלים את המטבע	11 אתרי המרת כספים פועלים בארץ
1 ביטקוין = 506 שקל לפי השער של אתמול		

מקור: הוויקי של ביטקוין ישראל

המטבע הווירטואלי צובר משתמשים גם בישראל

ביטקוין כחול לבן

סצנת הביטקוין הישראלית תופסת תאוצה בשבועות האחרונים, ועשרות בתי עסק כבר מקבלים את המטבע הווירטואלי. אף שסוחרי המטבע ובעלי עסקים מביעים שביעות רצון מצמיחת התחום, הם מביעים חשש מפני בועה ומודים שכלכלת הביטקוין עדיין רחוקה מלעמוד על רגליה באופן עצמאי

עומר כביר

ק שלושה אנשים הגיעו למפגש הראשון של קהילת הביטקוין הישראלית, כולל מארגן האירוע עצמו. זה היה באוגוסט 2011, כשהי מטבע הווירטואלי היה דבר איווטר ולא מוכן. ואולם, בתורשים האחרונים חל זיי נוק עצום בעניין העולמי במטבע, וישראל לא נשארה מאחור: למפגש שנערך במרץ האחרון הגיעו 160 אנשים, יותר ויותר עסי קים החלו לקבל תשלומים במטבע, ואתי רים שמאפשרים להחליף שקל בביטקוין צצו כמו פטריות לאחר הגשם (בתדירות שמעלה את החשש שמדובר בבועה). עם זאת, אף שהצרכנים רצו קרימה הרגולי טורים טרם הגיבו, וכעת גופים הפועלים בתחום נתקלים במחסומים שמעכבים את המשך התפתחותו.

מני רוזנפלד, מתמטיקאי בהשכלתו והאדם שארגן את המפגש הראשון ההוא, הוא מהבולטים והוותיקים בקהילת הביי טקוין המקומית ומפעיל את ביטקויל, אתר המרת הכספים (אקסצ'יינג') הוותיק בישראל.

ביטקוין הוא מטבע דיגיטלי וירטואלי שמנהלת מערכת מבוססת קוד פתוח, ולא עומדים מאחוריו מדינה, חברה, בנק או ארי גון. את המטבע יכול בעצם כל אחד לייצר בעזרת המחשב האישי שלו. אתר המרת כסיי ביטקוין, כמו זה שמנהל רוזנפלד, מאפשר למשתמשים להחליף כסף מסורתי במטבע הדיגיטלי או להפך, בדומה לעסי קים שמאפשרים להחליף שקל במטבע זר. האתרים מציגים את שערי המכירה והקי נייה של המטבע, והמשתמש יכול להעביר להם שקלים בכרטיס אשראי או בביטקוין ולקבל בתמורה את המטבע השני. הכנסות האתרים מגיעות מההפרשים בין שערי המכירה לבין שערי הקנייה.

תית מכפי שהיה אך לפני חודשים ספורים, ובשבועות האחרונים קמו לפחות שישה אתרים ישראליים שמאפשרים לצרכנים להמיר שקלים בדולרים.

סימני אזהרה לבועה

אחד האתרים החדשים המעניינים הוא Bit2Co.il, שהקימו היוזמים אלי בז'רנו והדר מקסי. לא מדובר באתר המרת כסיי פים, אלא בוירת מסחר שמאפשרת לקונים ולמוכרים לנהל עסקאות, והאתר עצמו גוזר עמלה מכל עסקה.

"לפחות חלק מהבועה מאחוריניו", טוען בז'רנו. "יש התחלה של פעילות, הרבה אנשים רואים את הפוטנציאל ומנסים להי קים מיומים. כמה זמן זה יימשך? זה חיזוי עתידות. אבל מבחינת מטבע מבוזר יש לזה פוטנציאל רב ושוק גדול בחו"ל וגם בארץ".

ואולם, דברים אחרים שמספר בז'רנו מעלים כמה סימני אזהרה. כך למשל, לדי בריו, עד לאחרונה סחרו רוב המשתמשים במטבע במטרה להפיק רווחים מהשינוי בשער החליפין. לאחרונה הבחין בז'רנו שעסקים קטנים מתחילים לקבל תשלומים בביטקוין ומיד ממירים אותם לשקלים. מנגד, אין כנראה משתמשים שממירים סכומים ניכרים לביטקוין במטרה להשתי מש בהם לתשלום.

הדבר, בצירוף העובדה שעסקים כמו הבר קיימא מצמידים את הביטקוין לשער השקל, מעיד שכלכלת הביטקוין עדיין לא עומדת על רגליה בעצמה, ומעלה לכל הפחות כמה סימני שאלה וספקות על יציי בותה בעתיד.

יונתן רואש, מייסד ומנכ"ל אקסצ'יינג' הביטקוין Bits of Gold, מתריע גם הוא מפני רכישת ביטקוין כהשקעה. "מדובר בקונספט מהפכני, זה יהיה המזומן של האינטרנט בסופו של דבר", הוא אומר ל"כלכליסט". "צריך להבין את זה ואת הסיי

צילום: ענר גרין

עו"ד אורי גולדמן: "הבנקים ראו שהפעילות במטבע תופסת נפחים גדולים והחליטו לעצור אותה עד שמישהו יסביר במה מדובר"

כמה זה עולה עכשיו, מחר זה יעלה יותר. כמות גדולה של אנשים נכנסה, והיה קל להבהיל אותם. ההתקפה של האקרים על אתרי המרת כספים והירידות הבהילו הרבה אנשים. עכשיו אני חושב שאנחנו ממש אחרי הבועה, כי המסחר הרבה יותר קטן ויציב".

למרות דבריו של אביגד התרשמות זהירה מעלה את החשש כי הבועה עדיין לא נעלמה. שער הביטקוין גבוה משמער

עילות הקהילתית גדלה והביקוש לקנייה של המטבע גדל". לדברי גורמים בתחום, נפח הפעילות של כלל אתרי המרת כספים היא כמה מיליוני שקלים בשבוע; הגדול בהם עובר בנפחים של בין 800 אלף שקל למיליון שקל בשבוע.

הבר קיימא, פאב'מסעדה בכעלות קואופרטיבית בתל אביב, היה אחד מהי עסקים הלא-ווירטואליים הראשונים ביי שראל שהחלו לקבל תשלומים בביטקוין, והוא הפך בשבועות האחרונים למעין בית לא רשמי של הקהילה הישראלית. "הגענו לביטקוין לפני שלושה חודשים כי אנחנו אוהבים מאוד חדשנות ואנשים שנותנים פייט לבנקים", אמר ל"כלכליסט" דובר הקואופרטיב אפיר אביגד.

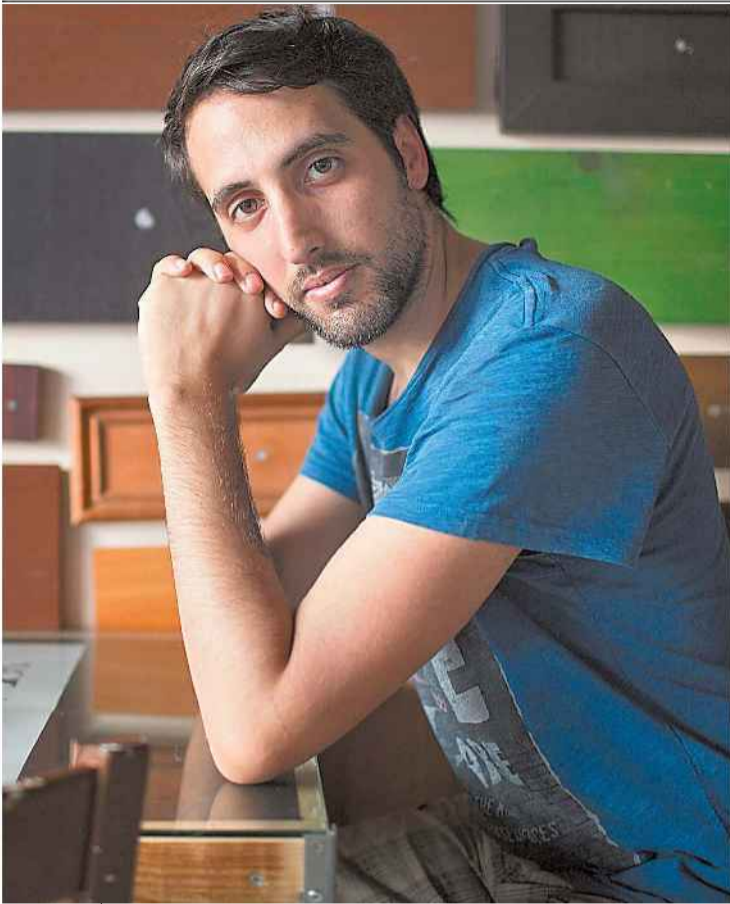
הקושי היחיד בהחדרת המטבע היה בקבלת התשלומים ברמה הטכנית, אך בסוף נמצא פתרון יעיל: "יש לנו ברקוד בתפריט. הלקוח סורק אותו באמצעות הסיי מארטפון, וכך נפתח בפניו מסך התשלום באפליקציה ייעודית. למלצרית יש מחשי בון שקל-ביטקוין, וכך היא מחשבת כמה יצא החשבון בביטקוין, והלקוח משלם דרך מסך התשלום".

האופי של הבר קיימא תרם, כאמור, להפרכתו למוקד קהילתי של הפנאטים לדבר. "מכיוון שאפשר לרכוש מניות לקואופרטיב בביטקוין, אנשים שהם מור ביילי שיה ובעלי סמכות בתחום קנו מניות. כל החברה באים אלינו, עומדים בחצר בהתרגשות ומדברים בשפה שאף אחד לא מבין. זה נראה קצת כמו כת".

אתם חברה הם גם אלה שרוכשים מוצרים בביטקוין. אביגד: "אנשים שבאים לשלם בביטקוין הם פנאטים, הם הגיעו במטרה לשלם בביטקוין, אבל רוב האנשים עדיין קונים ביטקוין להשקעה".

אנשים אלה, טוען אביגד, ולא הלוקחות הקבועים של הבר, הם שאחראים לבועה שצמחה בשבועות האחרונים. "הבועה נר צרה כשאנשים קראו בעיתון שלא משנה

15.7x33.38	32	34	עמוד	כותרת - כלכלי סט	01/05/2013	36784456-3
אורי גולדמן עורך די - 165180						

צילום: תומי הרפז

כך מתבצע התשלום בעזרת ביטקוין ב"בר קיימא"

בבית

פותחים ארנק דיגיטלי באתר Blockchain.com ומטעינים אותו במטבעות ביטקוין שנוצרו מראש

מורידים את האפליקציה של האתר לאייפון או לאנדרואיד

בבית העסק

סורקים ברקוד מהתפריט ונפתח עמוד התשלום של בית העסק באפליקציה

המלצרית ממירה את החשבון משקלים לביטקוין, לפי השער העדכני

מקישים את הסכום המבוקש ומעבירים את התשלום לעסק

יהיה זה סוף הדרך בעבודה מול הרגולטור רים. גם הרשות לאיסור הלבנת הון במשי רד המשפטים דנה בביטקוין, ובנק ישראל גם הוא צריך להגיד את דברו. במשרדי האוצר והמשפטים אישרו ל"כלכליסט" שאכן מתקיימים דיונים על ביטקוין ושי תוצאותיהם צפויות להימסר בימים הקרובים, אך סירבו לפרט.

"הרגולציה מנסה להבין איך המטבע הזה עובד ונעשים מאמצים כנים להבין עם מה מתמודדים", אומר רואש מ-Bits of Gold. "היא בוחנת מה נעשה בחו"ל, שואלת אותנו שאלות מדויקות על המנגנון ואיך אנחנו פועלים מול הלקוחות. זה נכון שמצד אחד המערכת, שהיא שמי רנית מאוד, לוקחת את הזמן, אבל כבר התחיל דיאלוג והקצב יחסית מהיר".

בינתיים אלה שפעילותם נפגעה יכיר לים רק להמתין. "יש אפשרות שאאבד את המעמד שלי", אומר רוזנפלד, "אבל אני עושה כמיטב יכולתי ויש דברים שלא ישתנו, כמו העובדה שזה השירות הכי ותיק בעל המוניטין הרב ביותר. השאיפה היא שכשנחזור תהיה לנו תשתית חזקה יותר משל אחרים להתמודד עם הביקוש".

אופיר אביגד, "בר קיימא": "אנשים שבאים לשלם בביטקוין הם פנאטים, הם הגיעו אך ורק במטרה לשלם במטבע, אבל רוב האנשים שקנו ביטקוין עשו זאת להשקעה"

כדי להתמודד עם הטענות של הבנק פנה גולדמן אל רשם נותני שירותי מטבע במשרד האוצר בבקשה שיבדוק אם לקר חותיו צריכים להירשם אליו. "הוא אמר שהוא לא יודע מה זה ביטקוין", אומר גולדמן. "הסברנו לו וציפינו שיגיד שזה לא מטבע ושהוא לא צריך רישיון. בימים האחרונים הם ישבו ואני מאמין שהם יח' ליטו שזה לא מטבע". גם אם אכן תתקבל ההחלטה הזאת, לא

כנות. מי שחושב להיכנס כי רואה עלייה חדה צריך להבין שזה לא יימשך לאורך זמן. עדיף שאנשים יתרכזו בביסיק של המטבע מאשר באפשרות לעשות רווח מהיר. ההתמקדות בעלייה המהירה מאוד מתרחקת מהרעיון המקורי של המטבע. האם עכשיו יש בועה? קשה לי להגיד. ההשקעה בשלב הזה מסוכנת, ואי אפשר לדעת איפה שער הביטקוין יהיה מחר".

משרד האוצר טרם הכריע

עו"ד אורי גולדמן ממשרד עורכי הדין גולדמן ושות' מייצג כמה וכמה אתרי המרת מטבע ישראליים, ולדבריו נפח המסחר של לקוחותיו הוא כ-3 מיליון שקל בשבוע. מתוקף תפקידו הוא שנא לץ להתמודד עם הבנקים. "הבנקים ראו שהפעילות במטבע תופסת נפחים גדולים, ובחודשיים האחרונים החליטו לעצור את הפעילות בחשבונות עד שמישהו יבוא ויסביר במה מדובר. הם עוצרים את הפעילות מכיוון שביטקוין לא הוגדר עדיין על ידי גוף רשמי. הם רוצים קודם להבין מה המעמד החוקי שלו".

עדיין אין הכרה רשמית

המטבע החדש מבלבל את העולם

הרגולטורים בעולם עדיין לא יודעים איך להתייחס אל המטבע הווירטואלי

וסאות'רן מתודיסט, 45% מאתרי המרת הכספים של ביטקוין, לרוב הקטנים שבהם, נסגרים מבלי לה' חזיר למשתמשים את כספם. מתוך 40 אתרים שנבדקו במחקר 18 נסג' רו, 13 ללא אוהרה מוקדמת וחמישה בעקבות בעיות אבטחה חמורות. אר' בעה אתרים נוספים סבלו מהתקפות האקרים משמעותיות, אבל הצליחו להמשיך ולתפקד. המחקר מבלוט את אי-היציבות של כלכלה חדשה זו ואת הצורך של המשתמשים לנקוט משנה זהירות בבואם לסחור במטבע.

שמספקים שירותי כספים. המשמעות העיקרית של ההחל' טה היא שאתרי המרת כסף מחויבים לפעול בהתאם לחוקי איסור הלבנת הון, אך אין זו הכרה רשמית במטבע. ביטקוין מציב אתגר לא פשוט בפני מדינות רבות, שכן הוא עלול להוות תחרות למטבע הרשמי, שהוא, לרוב על פי חוק, במעמד מונופוליסטי. מחקר חדש שהתפרסם השבוע מבלוט סיכונים אחרים לרוכשי בי' טקוונים. לפי המחקר, שערכו מדעני מחשב מהאוניברסיטאות קרנגי מלון

לא רק בישראל עדיין לא ברור מצבו הרגולטורי של ביטקוין, גם בעולם המטבע הווירטואלי טרם נעשה תהליך הסדרה של רשויות הרגולציה. נכון לעכשיו העניין בתחום מצד רג' לטורים במדינות שונות מרוכז בעיקר בהשלכות של ביטקוין על עולם הפ' שיעה. כך למשל, לפני כחודש וחצי פרסמה סוכנות פדרלית אמריקאית הפועלת נגד פשעים פיננסיים הנ' חיות בנוגע ל"מטבעות וירטואליים מבוזרים", שקובעות בין השאר כי גורמים שונים בתחום נחשבים ככאלה